

2020.
BESZÁMOLÓ
a lakóhelyi környezet állapotáról

Tisztelt Képviselőtestület!

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. tv. 51. § (3) alapján, „A lakóhelyi környezet állapotának alakulásáról a települési önkormányzat szükség szerint, de legalább évente tájékoztatja a lakosságot..”

Lepsény település környezeti állapotának helyzetét az alábbiakban kívánjuk összefoglalni:

1.) A LEVEGŐMINŐSÉG ÁLLAPOTA

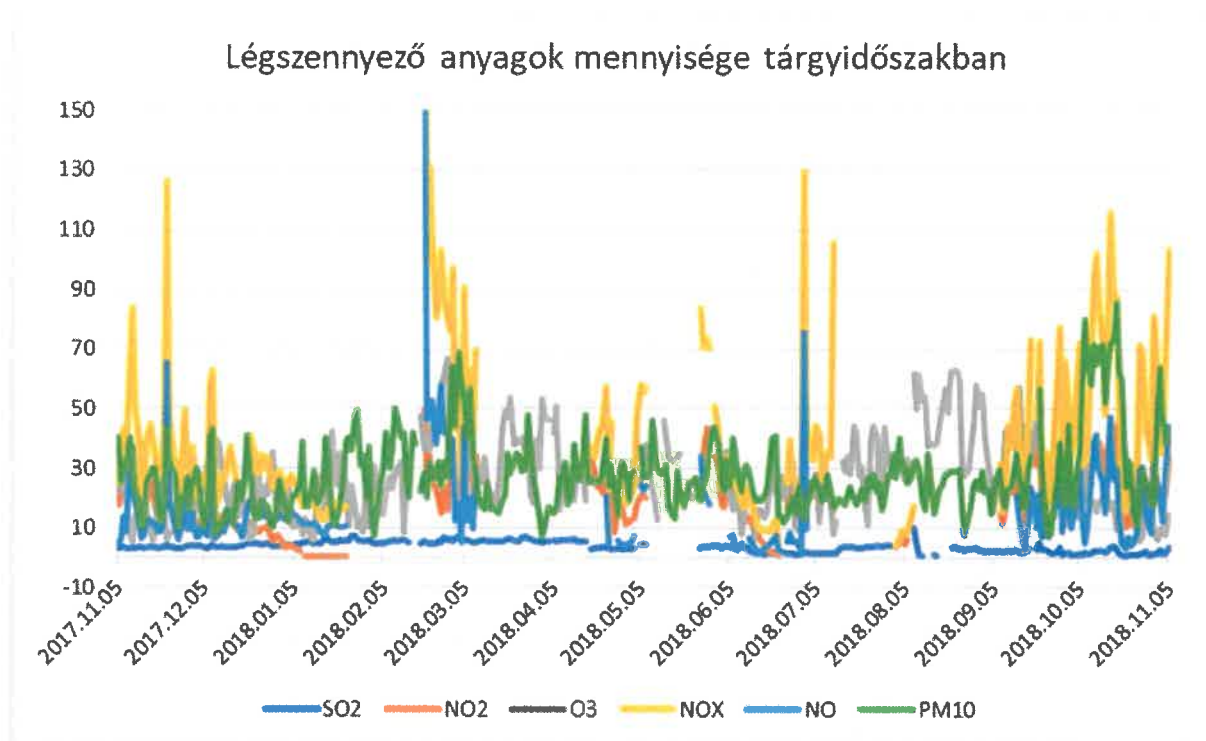
Településünk légszennyezettségi helyzete

A környezeti levegő minősége

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet Lepsényt a (Veszprém – Székesfehérvár tengelybe tartozó településként) a 4. zónába sorolta. A kapcsolódó rendeletek értelmében a 4. zónához tartozó településeken az alábbi emissziós koncentráció értékek jellemzők:

- Szilárd részecske: 30-40 µg/m³ (egészségügyi határérték: 40 µg/m³)
- SO₂: 50 µg/m³ alatt
- NO_x (mint NO₂) 40-50 µg/m³ (egészségügyi határérték: 40 µg/m³)
- CO: 2,5 mg/m³ alatt
- Benzol (C₆H₆) 2 µg/m³ alatt.

A településen mintavevő hely nincs, legközelebb automata mérőállomás Székesfehérváron, Várpalotán és Veszprémben található. Ezért a fehérvári állomás adatait vesszük alapul.

A légszennyező anyagok levegőben mért mennyisége előző időszakhoz némileg emelkedett. Ezeket a kilengéseket azonban okozhatják a régióban folytatott nagy beruházások, illetve az időjárás sajátosságai.

Mért komponens	SO ₂	NO ₂	O ₃	NO _x	NO	PM ₁₀
Határérték	250 µg/m ³	100 µg/m ³	120 µg/m ³	40 µg/m ³	40 µg/m ³	50 µg/m ³
Előző időszak Napi átlagérték	3,5	24,12	26,99	33,65	6,21	24,66
Tárgy időszak Napi átlagérték	3,6	17,8	27	41,3	16,6	27,7

A levegőszennyezés forrásai

Legnagyobb szennyezőnek a közúti közlekedés tekinthető. A település közelében fut az M7 autópálya, valamint nagy forgalma van a települést átszelő 7 sz. út, ami a község Fő utcája is egyben. Ezekon kívül szóba jönnek a közeli főútvonalak, mint az E64 és E71.

Második nagy kibocsátó a különböző mezőgazdasági és ipari jellegű üzemek. A településen, környéken történő nagyberuházások szennyezése is megjelenhet a levegőben.

Lepsény

A kibocsátásuk azonban ritkán közelít, vagy halad meg határértéket, a település légszennyezettsége egészségügyi határértéken belül marad, elfogadható, ami azt jelenti, hogy egészségügyi kockázat minimális, esetleges kockázatok csak hosszú távú, folyamatos hatás esetén jelentkezhetnek.

Levegőszennyezéshez tartozik még a füstszennyezés, ami elenyésző, téli időszakban, fával, illetve háztartási hulladékkal történő fűtés esetén zavaró hatású. Amennyiben nem tüzelésre alkalmas anyagot égetnek, úgy viszont károsanyagkibocsátás adott helyen igen jelentős is lehet. Bűzhatás ugyancsak nem megfelelő égetési eljárás során, valamint esetlegesen közeli állattartó telepekről származhat.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48.§ (4) bekezdés b) pontja értelmében a települési önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozott a háztartási tevékenységgel okozott légszennyezésre vonatkozó egyes sajátos, valamint az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó szabályok rendelettel történő megállapítása.

2020. évi LI. törvény hatályon kívül helyezi az önkormányzat felhatalmazását 2021. január 1. napjával, ezért a Lepsény Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testületének a hulladékgazdálkodásról és a közterület tisztántartására vonatkozó részletes szabályokról szóló 15/2015.(IX.18.) önkormányzati rendeletének 23.§-át, az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó szabályokat hatályon kívül kell helyezni 2021. január 1. napjával.

A levegőszennyezettséget csökkenteni lehet kevesebb égetéssel és fásítással. Lepsény közigazgatási területének erdőterülete igen alacsony, a földek nagyrészt szántóföldi művelésben vannak. A szállópor koncentrációjának mérséklése céljából érdemes növelni a belterület környékén a fás területek arányát.

Hazánkban a levegőminőség mérését, értékelését az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat (OLM) végzi. A hálózat alapvetően két részből áll: az automata állomások folyamatos mérést végeznek, melyek a légszennyező komponensek széles körét ölelik fel; a manuális hálózat (RIV) pontjain gyűjtött minták elemzése laboratóriumban történik, és kén-dioxid, nitrogén-dioxid (kivételes helyeken ülepedő por) összetevőkre korlátozódik.

Lepsény

A légszennyezés forrásai:

A légszennyezés forrásai különfélék, azok között emberi és természetes eredetűek egyaránt vannak:

- az elektromos áram termelése során, a közlekedésben, az iparban és a háztartásokban elégetett fosszilis tüzelőanyagok;
- az ipari folyamatok és az oldószerhasználat, például a vegyipari és a bányászati ágazatban;
- a mezőgazdaság;
- a hulladékkezelés.

2.) Víz minőség állapota

A Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. – mint víziközmű-szolgáltató – feladata a szerződéses alapon rábízott állami, illetve önkormányzati tulajdonban lévő víziközművagyon üzemeltetése. Ezen közművagyon korszerűsítését, többek között az ivóvíz minőségének javítását célzó beruházások megvalósítása minden esetben a tulajdonos – a magyar állam vagy az adott önkormányzat - feladatát képezi.

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás szükségessé tette a szolgáltatott ivóvíz minőségére vonatkozó Közösségi előírások alkalmazását. Ennek megfelelően, a szolgáltatott ivóvíz minőségére vonatkozóan kiadásra került a „201/2001. (X.25.) kormányrendelet az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről”, illetve az azt módosító 47/2005. (III.11.) kormányrendelet.

A rendelet mikrobiológiai, kémiai, indikátor és mikroszkópos biológiai vízminőségi jellemzőket ad meg, melyeket a szolgáltatónak a rendeletben megadott gyakorisággal vizsgálnia kell. Az ivóvíz minőségét természetesen az illetékes Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya/Osztálya is folyamatosan ellenőrzi. A vízminőségi jellemzőkhöz a rendelet határértékeket is megad.

A korábbi határértékekhez viszonyítottan egyes határértékek szigorodtak vagy változatlanok maradtak, mások pedig enyhébbek lettek.

Lepsény

Ivóvízminőségi paraméter	Határérték
Összes keménység (nk°)	5 – 35
pH	6,5 – 9,5
Fajlagos elektromos vezetőképesség (mS/cm)	2500
Kémiai oxigénigény (permanganátindex, KOIps) (mg/l O ₂)	5
Nátriumkoncentráció (mg/l)	200
Kalciumkoncentráció (mg/l)	-
Magnéziumkoncentráció (mg/l)	-
Arzénkoncentráció (µg/l)	10
Ammóniumkoncentráció (mg/l)	0,5
Nitrátkoncentráció (mg/l)	50
Nitritkoncentráció (mg/l)	0,5
Kloridkoncentráció (mg/l)	250
Szulfátkoncentráció (mg/l)	250
Vaskoncentráció (µg/l)	200
Mangánkoncentráció (µg/l)	50
Alumíniumkoncentráció (mg/l)	0,2
Fluoridkoncentráció (mg/l)	1,5

A rendelet szerint a szolgáltatott ivóvíz abban az esetben tekinthető kifogástalan minőségűnek, amennyiben valamennyi előírt határértéknek megfelel.

A lakosság jó minőségű ivóvizet kap, mely egészségre nem káros, fogyasztásra teljesen alkalmas. A településen szolgáltatott ivóvíz minősége az elmúlt időszakban nem változott.

Lepsényen átfolyó vízfolyás a Cinca-Csíkgát a Sió bal oldali mellékveze, egyben környezeti kincse a községnek, mely ökológiai folyosót biztosít az élővilág számára. A vízfolyás kezelője a KDT Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság. A vízfolyás a csapadékvizek befogadója is egyben.

A csapadékvíz elvezető rendszer állapota változó. A központi területeken a csatornák zártak vagy burkolt medrűek, ezek nagy része a közelmúltban épült ki, műszaki állapotuk megfelelő. A rendszer további részein nyílt földmedrű árkok vannak. Ezek műszaki állapota,

Lepsény

kiépítettsége, valamint fenntartottsága kielégítő. A kapubejárók alatti átereszek fenékszintje és keresztmetszete kielégítő.

Fokozott veszélyt jelent a felszín alatti vizekre az is, hogy a megye területének jelentős része felszíni szennyeződésre erősen érzékeny (karszt, magas talajvízállású területek, dunai kavicssterasz). Emellett a fajlagos vízfogyasztás elmúlt években bekövetkezett csökkenésével a szennyvizek koncentráltabbakká váltak.

A vízbázisok védelme, a vízminőség megőrzése, javítása érdekében fontos **célkitűzés:**

- a már csatornázott településeken a közcsatornára kapcsolt lakások részarányának növelése;
- a csatornával és szennyvíztisztítóval rendelkező települések számának növelése;
- az üzemi (ipari, mezőgazdasági/állattartó telepek) tisztítási/előtisztítási hatékonyságának növelése;
- a prioritási szempontok alapján kedvezőtlen helyzetű településeken az egyedi, de hatékony kezelés (pl. természeteshez közelálló rendszerek) megvalósításának elősegítése, támogatása.
- A felszíni vizek minőségének hosszabb távon történő javítása, ezen belül
- A felszín alatti vízbázisok mennyiségi és minőségi védelme, ezen belül:
 - a sérülékeny vízbázisoknál a védőövezetek kijelölése, a szükséges intézkedések meghatározása és akcióprogramok indítása;
 - a felszín alatti vizeket veszélyeztető szennyező források és környezetkárosodások felszámolása (pl. illegális hulladéklerakók, talajszennyezések ...);
 - a talajvizek szennyezettségének, a diffúz terheléseknek (pl. műtrágyázás, szennyvízszikkasztás ...) a csökkentése;
 - a felszín alatti vízkészletek mennyiségi és minőségi védelmével összefüggésben a használt vizek kezelést, tisztítást követő hasznosításának elősegítése (pl. öntözés, talajvízdúsítás, csapadékvizek visszatartása...); Forrás: Fejér Megyei Önkormányzat (Környezeti elemek védelme)

3.) Hulladékkezelés és hulladékgazdálkodás

A hulladékokat keletkezésük helye, illetve összetételük alapján több csoportba sorolhatjuk.

A települési szilárd hulladék begyűjtését a Vertikál Zrt. végzi. A településről a lakossági hulladékot a kihelyezett szabványosított gyűjtő-edényekből hetente egyszer szállítják el, pénteki napon. A közszolgáltatás a település lakott területein teljes. Az összegyűjtött nem veszélyes települési szilárd hulladékot a polgárdi hulladéklerakóban helyezik el.

Lepsény

A begyűjtött hulladékok nagyobb része a rendszeres begyűjtésből származik, de jelentős mennyiségek kerültek összegyűjtésre konténerekben is.

Hulladékudvar a településen bezárásra került, veszélyes hulladékot Polgárdi hulladéklerakó területén vesznek át.

A lakossági szelektív gyűjtést a szolgáltató végzi (Vertikál Zrt.).

Megállapíthatjuk, hogy a településen a hulladékok begyűjtése, rendszeres szállítása megoldott.

Az elhagyott hulladékok felszámolása közterületeken az Önkormányzat feladata, amelyet a 2015-ös évtől START közfoglalkoztatási programok keretében napi rendszerességgel ellát.

Mindnyájunk közös érdeke, hogy tiszta környezetben éljünk, ezért az önkormányzat alkalmazásában álló mezőőr, valamint a polgármesteri hivatal alkalmazásában álló közterület felügyelő kolléga is többször ellenőrzi a települést.

Hulladékgazdálkodás

A főbb hulladékgazdálkodási irányelvek:

1. A hulladékképződés megelőzése, valamint a keletkező hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentése (pl. az anyag- és energiatakarékos, hulladékszegény technológiák alkalmazása, a legkisebb tömeg és térfogatú hulladékot és szennyező anyagot eredményező termékek előállítás, a hulladékként kockázatot jelent anyagok kiváltása stb.).
2. A keletkező hulladékok hasznosítása, a hasznosított anyaghányad és energiaarány növelése (pl. az ismételt felhasználás növelése, másodnyersanyagok kinyerése és a nyersanyagoknak ezekkel történő helyettesítése, a hulladék energiahordozóként való felhasználása).
3. A hulladékok hasznosítási lehetőségeknek megfelelő, elkülönített gyűjtése (szelektív hulladékgyűjtés), a hasznosítás gazdasági és technológiai feltételeinek biztosítása esetén.
4. Ártalmatlanítás, azaz a már nem hasznosítható hányad vagy a lerakáshoz képest aránytalanul magas hasznosítási költséggel kezelhető hulladékok környezetkímélő, biztonságos lerakása.

Forrás: Fejér Megyei Önkormányzat (Környezeti elemek védelme)

5.) Zajterhelés

Zajszennyezésről 65 decibeles szint felett beszélhetünk, az emberi fájdalomküszöb pedig 140 decibelnél kezdődik. Az előírások szerint a maximális zajszint nappal 45-55 decibel között van, míg éjszaka a pihentető alvás feltétele a maximum 35-45 decibeles hangerősség. A település zajterhelését leginkább a településen átmenő közúti forgalom zaja okozza. A zajterhelés várható mértéke nem haladja meg a határértékeket, de gondot kell fordítani a település belterületén található fő közlekedési utak javítására (kátyúzás, csatornafedlapok szintre emelése), hiszen ezzel is csökkenthető a zajhatás. Azonban gondot okoz ennek végrehajtása, ugyanis a fő közlekedési utak nem önkormányzati tulajdonban állnak.

A Képviselő-testület a 16/2020 (VII.03.) számú önkormányzati rendelettel fogadta el a közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megsértésének jogkövetkezményeit, melynek 9.§-a a **zaj és rezgésvédelemmel kapcsolatos** magatartásokat összegzi, melyet a testület a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartásnak minősít.

Zaj- és rezgésvédelemmel kapcsolatos magatartások

9. §

Zaj-és rezgésvédelemmel összefüggően a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartást követ el az, aki

- a) a községben zajjal járó építési, bontási tevékenységet 21.00 és 06.00 óra között végez, kivéve a közművek meghibásodásának javításából adódó, valamint a rendkívüli időjárás következtében szükségessé váló munkálatokat,
- b) a községben az ingatlanon zöldfelület-fenntartással kapcsolatos, zajt keltő tevékenységet hétköznapi 21.00 és 6.00 óra között, szombat, vasárnap és ünnepnapon 20.00 és 9.00 óra között, valamint 15.00 és 20.00 óra között végez,
- c) a községben a vendéglátó egység kerthelyiségében, teraszán hangosító berendezést munkanapon 22.00 és 7.00 óra között, szombaton, vasárnap és munkaszüneti napon 22.00 és 9.00 óra között engedély nélkül üzemeltet,
- d) lakásán kívül rádió- és televízió közvetítést, egyéb hangtechnikai eszközt használ, bármilyen zajkeltő tevékenységet végez munkanapon 21.00 és 7.00 óra között, szombaton, vasárnap és munkaszüneti napon 21.00 és 9.00 óra között,
- e) a napi egy óra időtartamot meg nem haladó közterületi rendezvény tartására vonatkozó bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget,
- f) a napi egy óra időtartamot meghaladó közterületi rendezvényt engedély nélkül tart vagy a zajkibocsátási engedélyt a helyszínen nem mutatja be,

Lepsény

- g) a zajkibocsátási engedélyben előírt műszeres, zajkibocsátási határérték mérési kötelezettségének nem tesz eleget,
- h) a kereskedelmi és vendéglátó egységben engedély nélkül zeneszolgáltatást végez,
- i) a kereskedelmi és vendéglátó egység bejelentett nyitvatartási idejét 5%-kal túllépi.

Összességében a környezeti állapot értékelése alapján megállapítható, hogy Lepsény település a közepesen szennyezett területek közé sorolható. Lakókörnyezetünk szépítését szolgálta ebben az évben a nemrég átadott Egészségház környezetének parkosítása, Jókai és Ifjúság utca járda építése, a településen az új buszmegállók kihelyezése.

Lepsény, 2020.10.05.

Salamon Béla
polgarmester

